

Současná doporučení pro výživu a potravinové doplňky - hokej

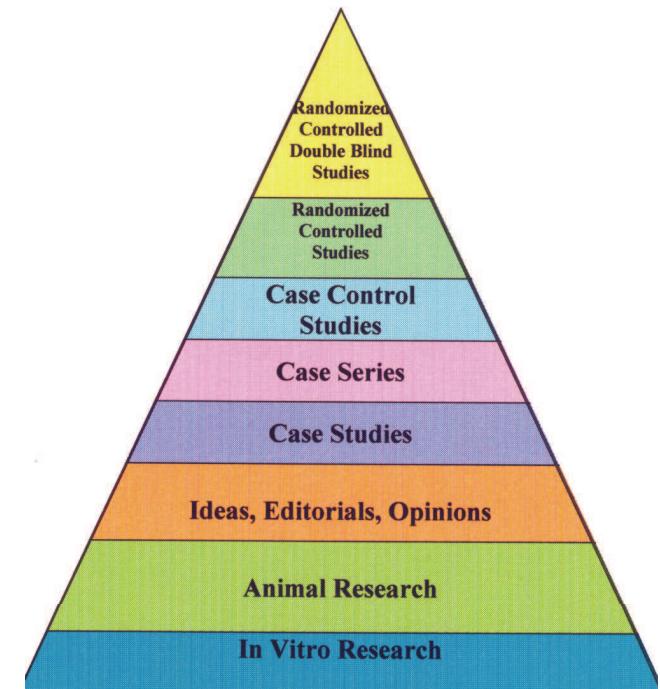
MUDr.Petr Čech

1999-2013 lékař reprezentace

ČR 16-18

Podklady

- Evidence based - PubMed
  - randomizované kontrolované studie
  - velké nerandomizované kontrolované studie
  - kohortové studie
- Syntézy evidence based studií
  - Position of the American Dietetic Association, Dietitians of Canada, and the American College of Sports Medicine: Nutrition and Athletic Performance
  - The International Olympic Committee Consensus Statement on Sports Nutrition 2010
  - National Athletic Trainers' Association Position Statement: Evaluation of Dietary Supplements for Performance Nutrition
  - Maughan : Dietary supplements for athletes. Emerging trends, recurrent themes

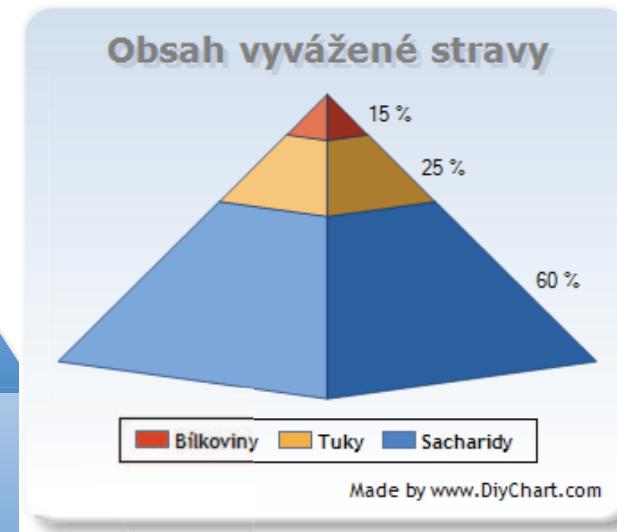
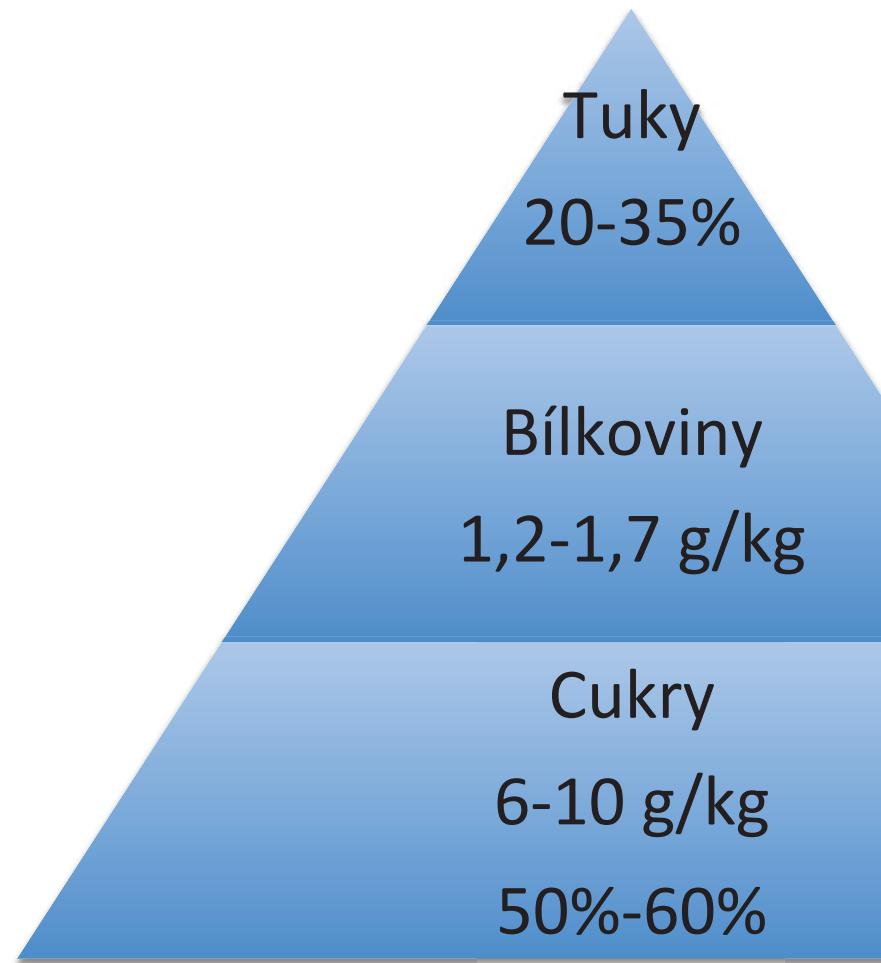
Shrnutí zjištění

- Energetický příjem = energetický výdej
- Hubnutí ne v průběhu sezóny
- Cukry 6-10 g/kg
- Bílkoviny 1,2-1,7 g/kg
- Tuky 20%-35%
- Dehydratace ↓ výkonnost
- Před a v průběhu výkonu udržet hladinu cukru
- Po výkonu doplnit glykogen
- Vitamíny a minerály není třeba doplňovat
- Ergogenní látky jen pod dohledem a za kontroly složení a dávkování z hlediska bezpečnosti a legálnosti

Energetický příjem

- Požadovaný denní energetický příjem
- $662 - 9,53(\text{věk v letech}) + \text{PA}(15,91(\text{hmotnost v kg}) + 539,6(\text{výška v metrech}))$
- PA = koeficient fyzické aktivity
  - 1,0 - 1,39 typický sedavý život
  - 1,4 - 1,59 sedavý život + 60 minut chůze
  - 1,6 - 1,89 aktivní život + 60 minut středně namáhavé aktivity
  - 1,9 - 2,5 velmi aktivní život, sportovec

Složení stravy sportovce

Vitamíny

- Nezastupitelné a nutné
- Sport zvyšuje potřebu
- Normální vyvážená strava dostatečným zdrojem všech vitamínů
- **Konsumace přídavných vitamínů nezvyšuje výkonnost**
- B,C,D,E - jen spekulace

Minerály I

- **Kalcium** - jen u deplece s nízkým příjmem a menstruální dysfunkcí
- **Železo** - vegetariáni, nízký příjem, vytrvalci, ženy, rapidní růst, spec.nemoci - sledovat hladinu
  - přechodná diluční sportovní anémie nesnižuje výkonnost (zvýšení objemu plasmy po zátěži)
- **Zinek** - nejasné, jak změřit a dávkovat, 40mg max., častá deplece u sportovců, ale jednosložkové preparáty překračují dávku!!!

Minerály II

- **Magnesium** - často nedostatečná konzumace a snížení výkonnosti
  - poučit o vhodných zdrojích
  - změřenou nízkou hladinu doplnit uměle

Potravina	Obsah Mg [mg.kg ⁻¹]
ananas	100 - 140
artyčok	600
banány	310 - 420
brambory	200 - 320
brokolice	200 - 240
cibule	70 - 160
čaj černý	770
čočka	2500
čokoláda	590 - 710

A Little Extra Magnesium
to Keep Your Cells Younger

Minerály III

- **Sodík, chlór a draslík**
  - zvýšená potřeba vytrvalců než denní norma populace
    - sodík 2,3 g/den
    - chlor 3,6 g/den
  - sportovní nápoje
    - 0,5 - 0,7 g/l NaCl
    - 0,8 - 2,0 g/l K
    - doporučeno vytrvalostním sportovcům

Hydratace

- >2% hmotnosti = velké snížení výkonu
- Před výkonem
  - 4 hod.před - 5-7ml/kg tělesné hmotnosti (cca 600ml)
    - voda nebo sportovní nápoj
    - ne víc, hyperhydratace nemá význam
- Při výkonu
  - náhrada pocení 0,3-2,4 l/hod.
  - zabránit ztrátě pod 2% hmotnosti
  - individuální test (váha před a po výkonu, nastavení pitného režimu)

Co pít a jak

- Aktivita > 1 hod., zvýšené pocení

- Sodík
- Draslík
- Cukry

- Rychlosť vyprazdňovania žaludku omezená
- Kontinuálny doplnovanie je lepší
- Po výkonu - doplniť ztrátu hmotnosti stejným množstvím tekutiny

Strava

- >60% podíl cukrů v tréninkové fázi a týden před závodem možná zvyšuje výkonnost (9 studií)
- 9 dalších studií neprokázalo vliv rozložení makronutrientů ve stravě na výkonnost

Jídlo před výkonem

- Nejspíš má vliv na výkon (3-4 hod.před)
  - ale výsledky nejsou jednoznačné
- Málo tuku
- Málo vlákniny
- Vysoký podíl cukru (200-300g, 3-4 hod.)
- Střední podíl bílkovin
- Individuální tolerance stravy

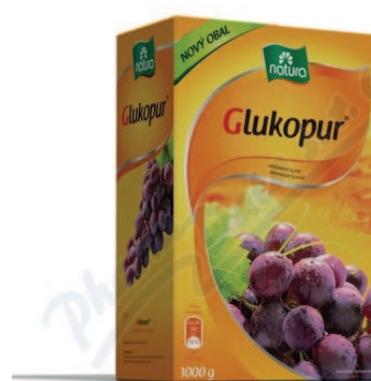
Jídlo při výkonu

- Výkon < 1 hod. - sport drink má dostatek cukru
- > 1 hod.
  - 0,7g cukru /kg hmotnosti/hodinu = 30-60g/hod.
  - začít hned a pak co 15-20 minut je účinnější než bolus po hodině nebo dvou
  - primárně glukosa + voda !
    - fruktosa není tak efektivní

Jídlo po výkonu - glukosa

- Záleží na potřebě rychlé regenerace
  - hokejový turnaj = nutné rychlé doplnění
- Časování pro hokej:
  - do 30 minut 1,5g cukru/kg
  - každé 2 hodiny 1,5 g/kg do 6 hodin po výkonu
  - Glukosu, ne fruktosu
  - potraviny s vysokým glykemickým indexem jsou účinnější

Doplňky stravy

- Ergogenní látky
  - většina vědecky nepotvrzený nebo vyloučený efekt
  - kontaminace steroidy je velmi častá - pozitivní dopingové kontroly
    - 2,5ug 19-norandrostenedionu v krabici, prekurzoru nandrolonu = pozitivní dopingový test
    - běžně nejistitelné v balení
    - není úmyslem výrobce, ale znečištěním v provozu, kde se vyrábí i další podpůrné výrobky...

Látky, které fungují I

- **Kreatin**

- Zvyšuje výkon při krátkodobých výbušných aktivitách
  - Sprint, vzpírání
- Nežádoucí – zvýšení váhy, křeče, nausea, průjem

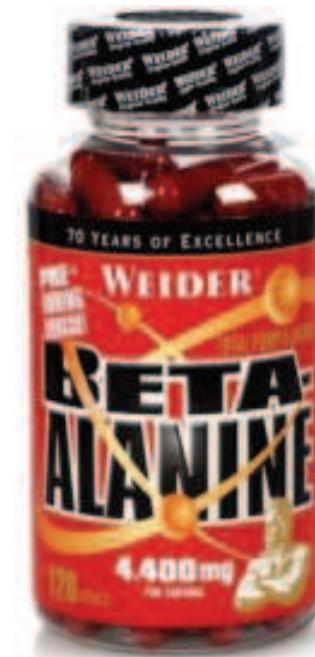
- **Kofein**

- Stimulans, pozor na hladinu
- Nekombinovat (energy drinks + alkohol, atd.)

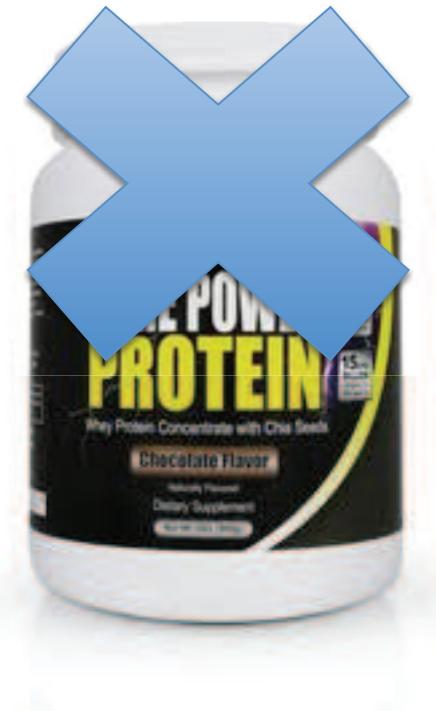
Látky, které fungují II

- **Soda bikarbona**
  - Zvyšuje anaerobní výkon, pH
  - Nežádoucí – průjem
- **L-Arginin**
  - Zvyšuje aerobní vytrvalostní výkon, snižuje spotřebu kyslíku při submaximální zátěži
- **β-Alanin**
  - Zvyšuje aerobní i anaerobní výkon
- **Nitráty**
  - Zvyšují aerobní vytrvalostní kapacitu

Proteiny a aminokyseliny

- Nejsou ani více ani méně efektivní než potrava, pokud tato pokryje energetické požadavky organismu
- Častý zdroj nečistot vedoucích k pozitivním dopingovým testům
- 19-norandrostenedione

Co nefunguje jak slibováno

- Aminokyseliny
- Carnitine
- Chrom picolinate
- Cordyceps
- Coenzyme Q10
- Konjugovaná kys.linolová
- Cytochrome C
- Dihydroxyacetone
- Gama oryzanol
- Ginseng
- Inosine
- Triglyceridy
- Pyruvát
- Oxygenovaná voda
- Vanadium
- .....

Nebezpečné nebo zakázané doplňky

- Steroidy
- Tribulus terrestris
(Kotvičník zemní)
- Ephedra (Chvojník)
- Strychnin
- Lidský růstový hormon

Role lékaře u doplňků

- Poučit
  - o neúčinnosti
  - nebezpečnosti
  - zakázaných látkách
  - O nutnosti číst kompletní složení
- Varovat
  - Nebezpečí kontaminace zakázanými látkami neuvedenými ve složení

DODATEK

Typický hokejista

27 let

190 cm

90 kg

13% tuku

sval : 50% typ I, 38% typ IIa, 12% typ IIb

VO₂max = 62 ml/kg/min

Spotřeba energie

– klid

- 11 300 kJ/den

– 2x1,5-2 hod trénink

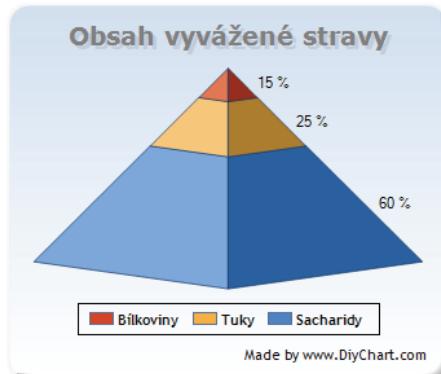
- 10 000 kJ/den

• Celkem 21 000 kJ/den

Energetický příjem - typický hokejista

živina	g/kg hmotnosti	celkem g	kJ	% energ.příjmu
Cukry	8,3	750	12 570	60
Tuky	1,8	162	2 724	13
Bílkoviny	1,7	150	5 657	27
Celkem			20 951	100

Kalorické Tabulky
By Zentivity a.s.
[View More by This Developer](#)

Open iTunes to buy and download apps.

[View in iTunes](#)

What's New in Version 2.5

- doplnění glykemického indexu do detailu potraviny
- vylepšení zobrazení grafů
- informace je možné zadávat i zpětně

[...More](#)

Screenshots

1 781 z 8 128 kJ   1,2 z 2,6 litrů

Aktuální hmotnost 86 kg

Grafy   Grafy hmotnosti

tabulka 1 měs. 3 měs. 1 rok

Customer Ratings

Current Version: **★★★★★** 10 Ratings
All Versions: **★★★★★** 163 Ratings

Top In-App Purchases

Premium 1,79 €

More Apps by Zentivity a.s.

 Předplatné edice [View in iTunes](#)

 Domů Jedálenské Občerstvení Cestovní kufry Více

Děkuji za pozornost